

G
A
E
B

XX.

LETNIK

1973 - 74

št.

5

Mesečnik (8 števil)k

Izdaja:

Založništvo tržaškega tiska, Trst

Glavni urednik:

Lojze Abram

Odgovorni urednik:

Albin Bubnič

Uredništvo in uprava:

Ul. G. Amendola 12
34134 Trst - tel. 41 55 34

Tiska:

Graphart Trst

Naslovna stran:

Alenka Dobriša

3. razred
osn. šole v Ricmanjih

Posamezna številka

150 lir

Letna naročnina:

1.200 lir

Galeb je registriran na sodišču
v Trstu pod št. 158 od 3.
maja 1954

Galeb je včlanjen v
vezi periodičnega
tiska USPI (Unione
Stampa Periodica
Italiana)

VSEBINA

Vlado Firm: Čudovito potovanje Matič- ka in njegovega strička	89
Danilo Gorinšek: Jurčkov Lipe	93
Črtomir Šinkovec: Cirkus	94
Josip Ribičič: Na drsalkah	96
Neža Maurer: Sneg cveti	97
Kotiček za najmlajše: Vora Poljšak: Pusi	98
Zanimivosti: Vojan Arhar: Ledene gore	99
Valentin Polanšek: Potepuha	100
Ludovika Kalan: Istra	101
Zapojmo veselo: Stana Vinšek: Kdo lovi?	102
Šolarji pišejo	102
Urednik odgovarja	108
Za bistré glave	3. stran platnice

Ilustracije za 5. številko Galeba so naredili:
Š. P. (str. 89-92), Robert Hlavaty (str. 93,
101), Bine Rogelj (str. 94, 95), Jelka Reich-
man (str. 97), Magda Tavčar (str. 98), Mar-
janca Jemec-Božič (str. 100), Klavdij Palčič
(Tolminski punt).

Vlado Firm

Ilustr. Š. P.

Čudovito potovanje Matička in njegovega strička

45. Tako sta zajadrala v objem polarnega mraza. Ledene gore, zasnežene in lesketa-joče se v bisernem snegu, so zrle na zmrazilo popotnika. Obdajala ju je meglena svetloba. Sonca ni bilo videti. Le nebo je žarelo na obzorju. Matiček je opazil na ledu sneženo kočico in jo pokazal stricu: »Poglej, stric, tudi tu živijo ljudje.« — »Seveda,« mu je odvrnil stric, »tod živijo ljudje, ki jim pravimo Eskimi. Toda ne vidim jih. Ti imaš boljše oči kot jaz.« Po kratki vožnji jih je zagledal tudi stric. Pred kočjo je stalo v debelih kožutih nekaj Eskimov, oboroženih s kopji. Pripravljali so se, da ulove velikega belega medveda, ki je stal na plavajoči ledeni plošči.

46. Pred njunimi očmi se je odgrnil ledeni svet s svojimi značilnostmi in življenjem. Hukala sta si v roke in se začudeno ozirala naokrog. Stric je občudoval orjaškega medveda in venomer ponavljal: »Kako veličastna žival, kako krasen prizor...« Matiček, ki je kazal do okolice mnogo bolj neposreden odnos, ga je kmalu opozoril: »Lovijo ga. Medveda lovijo. Uh, kako kričijo pri tem! — Veš, stric, rešiti ga morava.« — »Le kako?« — se je spraševal stric. Matiček pa je potegnil iz žepa raketno pištolo in mu rekel: »Brez skrbi, videli boste, kakšen preplah bo nastal med njimi.« Strica je prevzela radovednost.

47. Oba sta napeto opazovala lovski prizor. Beli medved je urno plaval in se hotel umakniti lovcem, ki so ga obkoljevali v majhnih čolnih. Vedno bolj so se mu bližali in vedno tesneje se je sklepal okrog njega obroč. Medved se je oziral na vse strani in iskal vrzel, kjer bi se rešil pred zasledovalci. V tej stiski je Matiček pomeril v zrak in ustrelil. Pok! in šop belih, zelenih in rdečih zvezdic je švignil v zrak. V lesketajočih se barvah se je zasvetilo nebo in sikajoč so padale iskre v vodo. Šele zdaj so ju opazili Eskimi, ki so bili popolnoma zaverovani v lov. Pa tudi beli medved je strmel v čudna tujca in čoln.

48. Ta prizor je prevzel Eskime. Prestrašeni so popadali po čolnih in ko so si opomogli od prvega presenečenja, so vsi prestrašeni začeli veslati k obrežju. Ta pojav se jim je zdel popolnoma nenaraven. Niso mogli dojeti, od kod iznenada ta tujca, ki zmoreta tolikšno čarodejstvo, da osvetlita nebo s prečudnim ognjem. — Medved pa ju je prijazno ogledoval. Plaval je k drugemu koncu zasneženega obrežja in zadovoljno brundal zaradi nenadne rešitve. Potem je odrcal čez hrib in izginil. Stric je menil: »Bolje bo, če se ne prikaževa v eskimskem naselju. Gotovo se hudujejo na naju, ker sva jim pokvarila lov.« In zaveslala sta med ploščami in ledenimi kanali v smer, kjer je izginil medved.

49. Vedno huje je pritiskal mraz. Vsa premražena sta drgetala. Tudi motor jima je zamrznil. Ko sta veslaje prevozila več ozkih kanalov, sta končno pristala. Skrila sta čoln in ga zavarovala, da jim ga morje ne odnese. Potem sta se trudna odpravila na pot, da bi si poiskala primerne zavetja in se spočila. Po krajšem iskanju sta našla veliko snežno votlino. Nič si je nista ogledala. Vsa utrujena in na pol speča sta se vrgla v kot in v hipu zaspala. Striček je smrčal, da se je slišalo daleč naokrog. Matiček pa se je tesno privil k njemu.

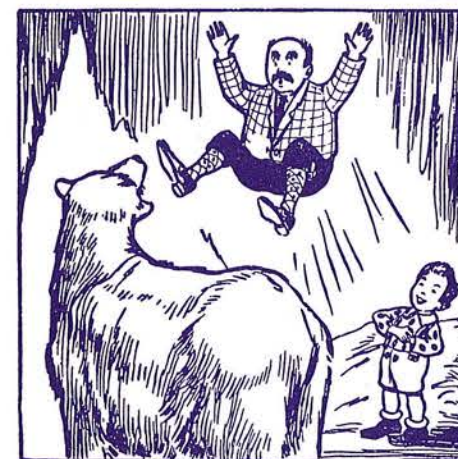
50. Sladko sta spala, ko je priracal v votlino medved. Bil je medved, ki sta ga rešila iz stiske. Začuden si je ogledoval nepovabljenega gosta, ju ovohaval in godrnjal: »Tale dva sta tista, ki sta me rešila. Nič jima ne bom storil... Vsa premražena sta, reveža. Oгреjem ju in jima pomagam.« Vlegel se je k njima, ju grel in zadovoljno premišljeval, kakšne oči bosta naredila popotnika, ko se prebudita in zagledata ob sebi belega kosmatinca. Matiček in stric pa nista nič premišljevala. Toplota jima je v spanju dobro dela in stric Miha je le še močnejše vlekel dreto.

51. Zjutraj se je prvi prebudil Matiček. Zazehal je, se pretegnil in spet zaprl oči. Ves je bil še omotičen od globokega spanja. In iznenada je občutil, da leži poleg strica še nekdo ob njem. Skozi priprte veke je zagledal belega medveda. Lasje so se mu naježili, naglo je planil pokonci in komaj je spravil iz sebe: »Dobro jutro! Dragi medvedek, s stricem prav res nisva vedela, da je to tvoj dom. Bila sva grozno utrujena in... in...« Beseda se mu je zataknila in prestrašeno je gledal medveda. Medved pa je dobrodušno zagodrnjal: »Že prav, že prav... Pomagala sta mi iz stiske. Dobrodošla, gosta.« Šele zdaj si je Matiček opomogel od prvega presenečenja in zadovoljno je pogledal spečega strica.

52. Toda vse je kazalo, da se stric ne namerava tako naglo prebuditi. Zato ga je Matiček nalahno požgečkal pod košatimi brki: enkrat, dvakrat in stric se je godrnjal obrnil. Šele ko ga je znova podražil, je odprl oči. V hipu je spremenil barvo. Ves zaripel v obraz se je davil, da bi spravil glas iz sebe, toda le nedoločeno grgranje se je zaslišalo v votlini. Potem — ko je zbral vse moči — je visoko poskočil in se zvalil v kot. Tu je obležal kot mrtev. Matiček ga je moral lep čas klicati, preden ga je pripravil do tega, da je poslušal pripovedovanje o medvedovi gostoljubnosti. Medved je medtem zadovoljno ogledoval debeluhastega strica.

53. Na Matičkovo prigovarjanje se je striček nekoliko pomiril. Sam pri sebi je preudarjal, da tale zverina res ni videti tako grozna. Kljub temu se mu ni hotel preveč približati. — Po zajtrku ju je medved povabil na lov. Odpravili so se. Matiček je brezskrbno stopal za medvedom, stric pa je še vedno nezaupno pogledoval po belem godrnjaču. Zato je sklenil, da gre brez medvedove družbe loviti polarne zajce. Zavil je v svojo smer in krepko gazil po snegu. Tu in tam so se mu prikazale lisičje glavice, toda ko so zagledale razkoračenega debeluha, so koj spet izginile.

54. Od časa do časa je stric pogledal za Matičkom, ki je koračil v nasprotno smer. Na robu ledenega previsa je zagledal Matiček marogastega tjulenja. Stekel je proti njemu, med tekom zvil vrv in jo pognal. Padla je tjulenju okrog vratu. Tjulenj je zavrtil in se pognal v vodo. Matiček ga je skušal zadržati, toda tjulenj je bil močnejši in je potegnil za sabo tudi Matička. — Stric je od daleč opazoval lov. Kako naj pomaga nesrečnemu nečaku? Ves obupan se je oziral naokrog, potem pa se odločil: pognal se je po strmeh obronku in v smuku zdrsel do roba plošče. Še zadnji hip se je zadržal ob razpoki, da ni telebnil vanjo.

55. Toda Matičku je že hitel na pomoč medved. Z dolgimi skoki se je pognal v vodo. Krepko je rezal valove proti Matičku, ki se je medtem spoprijel s tjulenjem. Tjulenj je namreč v jezi zgrabil Matička za suknjič in ga skušal potegniti pod vodo. Junaški deček se mu je z vsemi močmi upiral. Stric je na obrežju ves obupan vil roke in opazoval nesrečen boj. Medved je opazil Matičkovo silo, zato je silno zarjul. Tjulenj je ves prestrašen izpustil Matička in se potopil. Utrujenega junaka je pograbil medved. Ko si je Matiček nekoliko opomogel, je splezal medvedu na hrbet in tako sta splavala na kopno. Stric se je globoko oddahnil.

(Dalje)

Danilo Gorinšek

Jurčkov Lipe

Ta zgodba ne vem, če je kaj verjetna. Rekel bi, da se je lahko pripetila kvečjemu kdaj o pustu. Če ne o pustu, pa za prvi april. Takrat pa prav zares. Zgodila se je pa baje v tistih Prismukovcih, ki sem o njih že toliko slišal, pa tudi napisal. So pa tile Prismukovci nekje za desetimi hribi in enajstimi dolinami. Obdane so baje s donebesnim plotom in ker ni tja tudi nič poti, seveda tudi ni bilo do danes še nikogar tam. Zato še enkrat povem, da ne prisežem, če je ta zgodba resnična.

Baje imajo v teh Prismukovcih tudi Jurčkovega Lipeta. To je neki narobe modrijan, neki poldrug pametnjak, ki sliši travo rasti, pa je zato torej nekak jur, nekak lipe. Zato so mu tudi vzdeli malce hudomušno, malce zlobno ime: Jurčkov Lipe. Kot da ne bi bilo dovolj le: Jurček! Ali pa samo: Lipe! Za tega Jurčkovega Lipeta sem slišal, da je ondan začel v tistih Prismukovcih kopati veliko jamo. Vanjo je potem zagrebel opeko. V isto jamo je nato takorekoč posejal še majhen novčič.

Zdaj pa kdo misli, da mi kaplja na možgane, ko še zapišem, da Jurč-

Ilustr. Robert Hlavaty

kov Lipe ob tisti jami v tistih Prismukovcih čaka, da bo iz zakopane opeke zrasla — hiša, iz »posejanega« novčiča pa milijon novcev. Pa ne kaplja na možgane meni, ki sem to zapisal, ampak Jurčkovemu Lipetu, ki sveto verjame, da se bo to zgodilo, in baje še danes čaka na omenjeni čudež: na hišo in milijon novcev. Mogoče bo pa le kaj zraslo Jurčkovemu Lipetu v tistih Prismukovcih in iz tiste jame.. Vanjo je namreč tri dni in tri noči močno deževalo in je v njej zdaj tolikšna mlaka, da je prav gotovo pošteno zalila opeko in novčič.

Vem: zdaj kdo poreče, da tam nikoli ne bo nič zraslo. Jaz pa vem, da bo in vem celo, kdaj: takrat kadar bo ta mlaka — pogorela...

CIRKUS

Tramtamtam,
traram,
bambambam,
brbam —
cirkuška godba
trobi koračnice,
bobni, činele —
kot zven iz kovačnice,
fanfare —
tratatare,
dudeldudo —
čudo, čudo:
hvala bogu
v Mestnem logu
je cirkus!

Cirkus!
Na letakih,
plakatih
cirkus;
sedmero,
stotero,
čudes,
Indija
Koromandija
zares!

Množica
strastno stopica,
tre se k blagajni,
steza glave,
ziblje na prstih se,
čudi se bajni
razsvetlavi
toboganov,
vrtiljakov,

cirkuški ponjavi
in kakor zamaknjena od sanj
gnete se vanj,
v sedmero,
stotero
čudes,
v Indijo
Koromandijo
zares!

Tisoč skrivnosti
še zastrtih,
tisoč oči
v areno uprtih,
napeta struna
pričakovanj,
srh in strah,
vzdih,
tišina,
tišina.

Jahači prijašejo
na belih konjih,
v svilenih hlačah
trobentači trobentajo:
v areno priskakljajo
glumači,
burkeži,
hudožerci,
vratolomci,
plesalci na ledu,
vrtolomci,
požiralci
mečev in ognja,
kavboji s pamp in prerij,
pramožje iz tunder in tajg.

Mar privid iz pravljic in bajk?
Fata morgana mar so guliverji,
pritlikavci Pigmejci,
črni Afrikanci,
rdeči Indijanci,
rumeni Mongoli,
z Ognjene zemlje
strašni možje,
s tečajev Zemlje
prebivalci.

To še nič ni,
vrhunec predstave še pride:
cirkus srh spreleti,
groza ga obide,
občudovanje
nad Herkuli atleti,
nad zlatimi dekleti
s ptiči iz pravljic na ramah;
smeh in strah
razvejejo osli in klovni,
krotilci zveri,
tigrov in levov,
slonov,
bizonov,
risov,
žiraf,
krokodilov,
nilskih konj —
joj, kakšne zveri,
nas vse bi požrle
s kostmi!

Odmor.
Tišina.
Vzdih.
Grozljiv šum,
krum:
medvedje godrnjači
zdrve na motorjih v areno
kot dirkači,
norčije ponijev,
goril in šimpanzov,
golobov,
in potem je otrpnil smeh,
strah otrdel v laseh:
zviijejo v areno se
klopotače, naočarke,
joj, kače,
strah pragozdov,
pustinj
in puščav —
joj, joj, prejoj,
ah!

Strah zgine
s kačami;
burkeži,
klovni
znova razvejejo smeh,
znova v ljudeh
je sedmero,
stotero,
čudes,
Indi-ja
Koromandija
zares,
zares!

NA DRSALKAH

(Iz otroških spominov)

Gorica ob Soči ne pozna hude zime. Sneži bolj poredkoma. In še takrat je snega komaj za kepanje, le malokdaj dovolj za sneženega moža. Nekoliko na boljšem smo bili v mojih mladih letih z ledom. Ko je zapihalo ledeno mrzlo z bližnjih gora, so se goriški otroci že lahko drsali po mlakužah in padali na noske.

Nam, starejšim, deset in enajstletnim fantičem, pa ledene stezice na mlakužah in kanalih niso bile preveč pri srcu. Bile so prekratke in na njih nismo mogli pokazati, kaj vse znamo.

Vse drugače je bilo v Panovcu, v gozdu blizu Gorice. Tam je bil star, zapuščen ribnik, ki je pozimi zmrzoval najprej in je led na njem najdlje trajal. Jugovina mu dolgo ni moglo do živega. Tja smo se hodili drsat vsi, ki smo bili le količkaj spretni na ledu. Posebno med zimskimi počitnicami je tam mrgolelo drsalcev. A tam je veljalo pravilo, ki ni bilo nikjer zapisano, pa smo se vseeno vsi po njem ravnali: Po srednjem, največjem delu ribnika, so se lahko drsali samo drsalci z drsalkami na nogah, za nas pa, ki nismo imeli drsalk, ampak smo si dali okovati čevlje, za nas, reveže, je bil določen približno meter širok pas ob robu ribnika pod vejami visokih dreves. Seveda smo si tudi mi želeli drsalk in tolažila nas je samo misel, da nam jih bodo kupili starši, ko bomo večji in nam noge ne bodo več tako hitro rasle, da bi vsaka zima terjala novih drsalk. A tudi s čevlji, posebno če so imeli žeblje na podplatih, smo se lahko drsali po eni nogi ali čepe in sploh lahko pokazali vse sorte umetelnosti.

Nekega dne pa se je zgodilo, da je pridrsal k meni sošolec, sedel na breg, odvil drsalke s svojih čevljev in mi jih ponudil: »Na, če hočeš! Za eno uro!«

Seveda sem hotel. Privil sem drsalke na svoje čevlje in stopil z njimi na led. V začetku me je zanašalo kot gos ali raco med hojo. Pol ure kasneje se mi je pa že zdelo, da se lahko požinem med drsalce sredi ribnika. In sem se junaško pognal. Proti meni je dirjal večji fant in po nemško vpil naj se ognem. Poizkusil sem zaviti v stran, a takrat me je zavrtelo in že sem se valjal po trdem ledu. Še preden pa sem se zavedel,

kaj se je zgodilo, se je že Nемеc prevrnil čezme in se začel po nemško pridušati. A je koj umolknil, ker je medtem pridirjal do naju še en drslec, padel na naju in obstal na obeh z rokami vsaksebi in razkrečenimi nogami kot žaba, ter po italijansko vpil, naj naju hudič vzame. Nato sem začel še jaz v svojem jeziku, da sem prvič na drsalkah in da bi bila morala onadva to opaziti že prej. Potem smo vsi trije umolknili in se začeli smejati. Vstali smo, se prijeli za roke in se, jaz v sredi, onadva ob strani, pognali po ledu tako divje, ko da se hočemo pognati v zrak soncu naproti.

V tistih časih se je malokdaj zgodilo, da bi se Slovenec, Italijan in Nемеc prijeli za roke in se skupaj veselili življenja.

Neža Maurer

Ilustr. Jelka Reichman

Sneg cveti

»Očka, pojdiva se kepat!«
»Saj nikjer ni več snega.«
»Kdo to pravi? Ob potoku
vse je belo, kar se da.«

»Le prinesi drobno kepo,
pa grem s tabo — brez skrbi!«

Janko steče in prinese
šopek nežnih, belih zvončkov:
»Očka, tudi sneg cveti!«

Kotiček za najmlajše

Vera Poljšak

Ilustr. Magda Tavčar

PUST

TOMINSKI PUNT — Posestva na Tolminskem je nadzoroval Coroninijev valpet Bandel, ki je bil obenem strog davčni izterjevalec.

TOLMINSKI PUNT — Goriški baron Coronini je kupil tolminsko gospostvo za 46.500 goldinarjev. Tedaj so Tolminci postali njegovi podložniki. Njemu so morali tolminski kmetje plačevati visoke davke in delati tlako.

TOLMINSKI PUNT — Vest o tem se je hitro razširila po Tolminskem. Zbralo se je nad 500 kmetov-puntarjev. Oborožili so se s poljskim orodjem in drli proti Gorici.

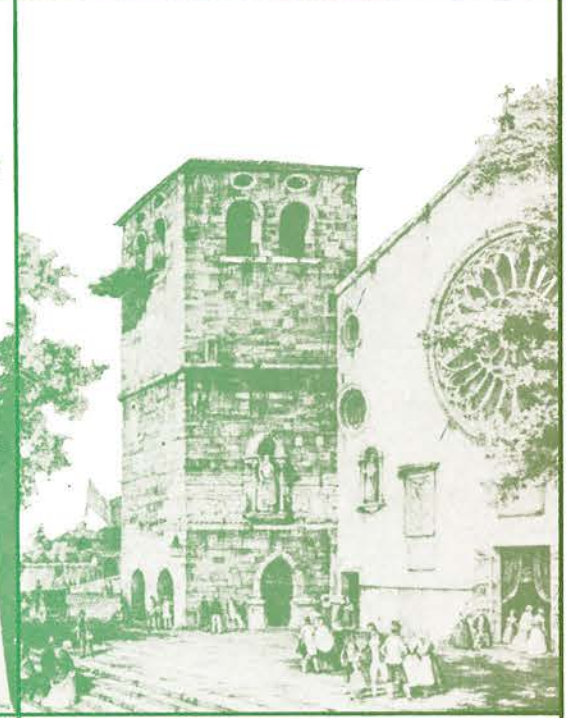
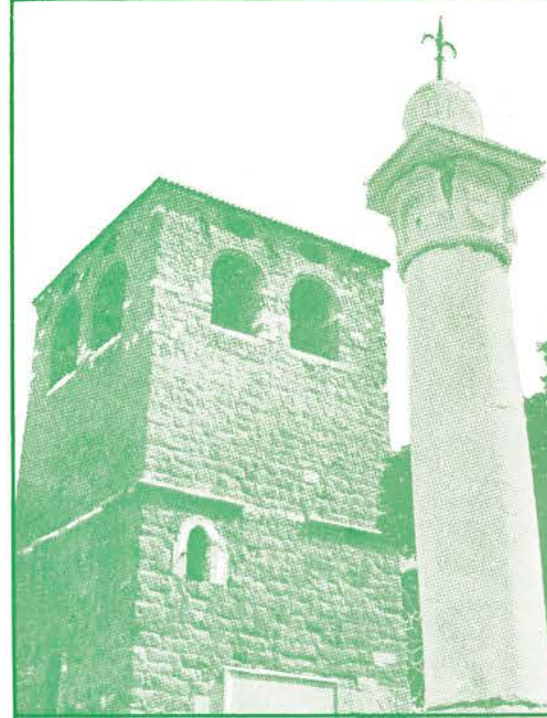
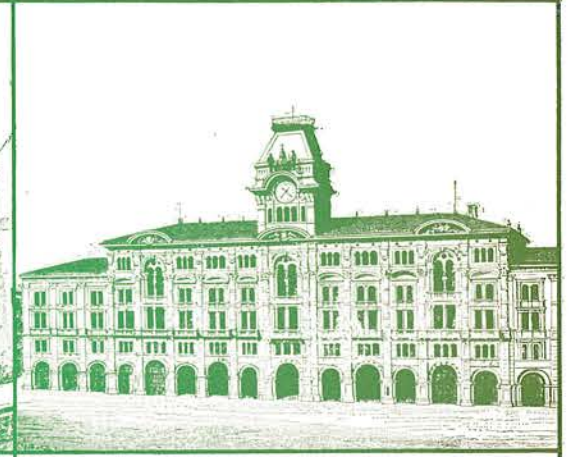
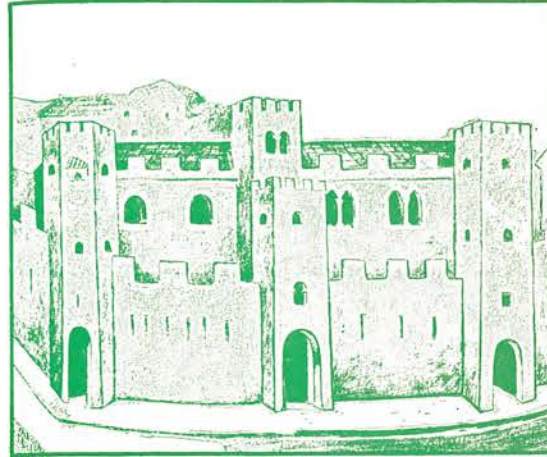
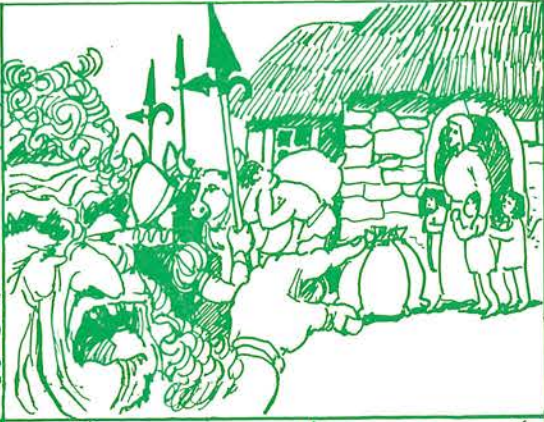
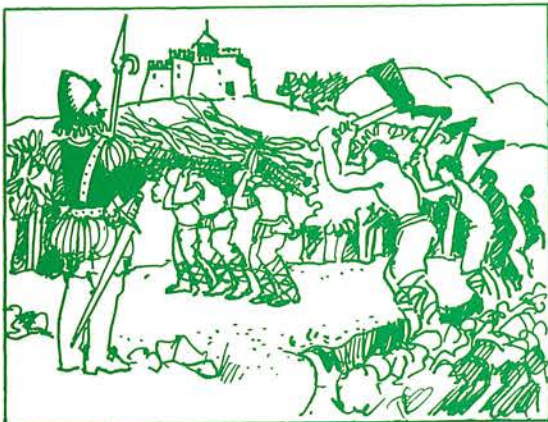
TOLMINSKI PUNT — Marca 1713. leta se je skupina Tolminev vračala z nakupljenim blagom iz Gorice domov. Valpet Bandel jih je dal prijeti in zapreti v goriški grad.

TOLMINSKI PUNT — Toda baron Coronini ni držal obveze. Čim mu je vlada poslala na pomoč vojsko, je dal puntarje poloviti. Vkljenjene so biriči odgnali v Gorico in pahnili v grajske zapore.

TOLMINSKI PUNT — V Solkanu so puntarje zaman skušali zadržati vojaki. Kmečka vojska je pridrla pred goriški grad in ga oblegala. Uporniki so prisilili barona, da je izpustil zaprte kmete. Obvezal se je tudi, da bo znižal davke.

TOLMINSKI PUNT — Obsojence na smrt so obglavili v Gorici, in sicer na »Travniku« pred cerkvijo sv. Ignacija. njihova trupla so potem razčetrverili in kose obesili v Solkanu in v bližnji okolici mesta, kmetom v svarilo.

TOLMINSKI PUNT — Sodna preiskava je trajala devet mesecev. Sedem voditeljev kmečke vojske so obsodili na smrt, mnoge druge pa na dosmrtno ječo.

TRST — Novo občinsko palačo so dogradili leta 1876. Na vrhu stolpa sta Mihec in Jakec, ki bijeta ure.

TRST — Nekdanja občinska palača v Trstu je bila zgrajena že v 13. stoletju ob glavnem trgu. Leta 1690 jo je do kraja uničil požar. Kasneje so jo obnovili, toda spremenili so jo v gledališče. Od tedaj so občinske urade premestili v razne hiše v bližini glavnega trga.

TRST — Stolna cerkev sv. Justa in zvonik, ki stojita na temeljih nekdanjega rimskega poganskega svetišča.

TRST — Zvonik stolne cerkve sv. Justa. V ospredju steber s helebardo in »melono«.

TRST — Poslopje glavne železniške postaje.

TRST — Glavno poslopje nove tržaške univerze.

Zanimivosti

Vojan Arhar

LEDENE GORE

Območja okoli Severnega in Južnega tečaja našega planeta uvrščamo v polarne predele. Sem sodita: na skrajnem severu Arktika in na skrajnem jugu Antarktika.

Arktika zajema Severno Ledeno morje ter več posameznih otočij in otokov. Največji od teh je Grenlandija. Arktika pa je ena izmed južnih celin.

Dobršen del teh pokrajin pokriva debela plast večnega ledu. Zaradi lomljenja polzečih ledenih skladov nastajajo ob morskih obalah ogromne gmote plavnega ledu — ledene gore. Mrzli morski tokovi jih od kraja nastanka nosijo proti ekvatorju tako dolgo, dokler se v toplejših vodah popolnoma ne stope. Ločimo arktične in antarktične ledene gore.

Arktične ledene gore nastajajo v glavnem na vzhodni obali Grenlandije. Letno se jih od ledenih sten odtrga približno 15.000. Nekatere med njimi so višje kot 25-nadstrop-

ne stolpnice in po več sto metrov dolge. Imajo značilne, divje raztrgane in slikovite oblike.

V nasprotju z arktičnimi ledenimi gorami

so antarktične ledene gore precej nižje in zgoraj ravne. Še najbolj so podobne orjaškim ploščam. Takšno obliko obdrže tako dolgo, dokler jim butajoči morski valovi ne izdolbejo velikih votlin in se začno topiti, nakar se zaradi premaknjene težišča prevrnejo v vodi. Mornarji na ameriškem ledolomilcu »Glacier« so med svojo vožnjo leta 1956 srečali eno izmed največjih plavajočih antarktičnih ledenih gor. Bila je dolga nad 200 in široka okoli 60 navtičnih milj. Ena navtična milja meri 1852 m. To pomeni, da bi na plavajočo antarktično ploščo takšne razsežnosti zlahka položili ozemlje vse Slovenije.

Kljub mogočnosti plavajočih ledenih gor pa daje površen pogled nanje le medlo podobo o njihovi resnični velikosti, saj se ziblje nad valovi le 1/6 do 1/7 celotne ledene grmade. Njen preostali del sega še več sto metrov navzdol v temne oceanske globine.

Ker nosijo mrzli tokovi plavni led na severni polobli daleč proti jugu oziroma na južni polobli daleč proti severu, ogrožajo ledene gore v teh predelih dokaj živahen pomorski potniški in tovarni promet. Če trči

v orjaško ledeno goro, se lahko potopi še tako velika ladja.

Ena največjih nesreč v zgodovini potniškega pomorskega prometa se je zgodila deset minut pred polnočjo 14. aprila 1912, ko je v ledeno goro s polno brzino 22 in pol vozla (tj. približno 40 km/h) zadel razkošni parnik »Titanic« na svoji prvi vožnji iz angleškega pristanišča Southampton v New York. Teško poškodovana ladja je

potonila prej kot v treh urah. Pri tem je utonilo nad 1500 ljudi.

Dandanes, ko so parniki praviloma opremljeni z najmodernejšimi varnostnimi tehničnimi napravami, se je nevarnost trčenja s plavajočimi ledenimi gorami precej zmanjšala. Nemajhno zaslugo za varnejšo pomorsko plovbo, zlasti v območju plavnega ledu, imata stalna letalska patroljna služba in izpopolnjene radarske naprave.

Valentin Polanšek

Ilustr. Marjanca Jemec - Božič

POTERPUHA

I-u-e-o-a
naše mačke ni doma.
Če doma bi bila,
miško bi dobila.

I-u-e-o-a
Činček čitati ne zna.
Če doma bi bil,
pridno se učil,
nekaj bi dobil.

A-e-u-o-i
mačka že domov hiti,
gospodinje se boji.
Ta jo iz kuhinje napodi,
mleka danes ne dobi.

I-u-e-a-o
tudi Činčku gre tako:
nič večerje ne dobi,
mama strogo se drži.

Mačka lačna zunaj joka,
Činček pa v postelji stoka.
Ne bosta tega več storila,
sta oba zdaj obljubila.

Ludovika Kalan

Ilustr. Robert Hlavaty

V ŽIVO, DIHAJOČE MORJE
IZREZLJANA UMETNINA,
MENJATA SE GRIČEK IN RAVNINA,
DALJNE GORE ČRTAJO OBZORJE.

PRIDNE, DELAVNE ROKE ISTRANA
NA OBALI SINJEGA JADRANA
IZOBLIČILE SO GRIČKE IN OGRADE
V OLJČNE GAJE, V ŽLAHTNE VIENOGRADNE,
KJER CVETE IN BUJNO OBRODI
SONČNE ISTRE SRČNA KRI.

Zapojmo veselo

Stana Vinšek

KDO LOVI?

RAZLOČNO - sprva počasi, potem pohitevaj

JANEZ KUHAR

Ju-re, Ju-re, pase kure, Nace, Nace, pase ra-ce,

miško, piško in go-si, hi-tro ste-ci: en, dva, tri...

Peter, Peter, gre kot veter,
Meta, Meta, kot raketa.

Jurčka snamem kar za čop,
pa ga ujamem, vidiš — hop!

Šolarji pišejo

V TRSTU

Včeraj smo šli na izlet v Trst. Peljali smo se s šolskim avtobusom. Z nami je prišla tudi Robertova mama. Peljali smo se po Ulici Flavia, potem pa so Istrski ulici na grič Sv. Justa. Tu smo si ogledali grad, spomenik, cerkev in obzidje.

Od Sv. Justa smo šli do ribarnice, kjer so nakladali ribe. Ribiči so nam dali nekaj rib, da smo jih potem metali galebom. V ribarnici so na raznih stojnicah prodajali ribe, školjke, morske zvezde in drugo. Gospa, ki je prodajala školjke, nam jih je dala polno torbico. Neki ribič je na stojnici imel jegulje. Ko je prijel jeguljo in jo dal predse, je jegulja zbežala. V malem bazenčku je bil tudi rakec.

Iz ribarnice smo se napotili v skladišče vina. Gospod Kuret, ki prodaja vino, nam je razkazal klet, v kateri so bili velikanski sodi. Povedal nam je tudi, da so bila tam skladišča vina že za časa Avstrije. Potem nam je pokazal, kako toči vino. Potem pa smo se poslovili in odšli.

Tam blizu je bazen. Prosili smo hišnika, da nam je dovolil ogled. Šli smo po stopnicah do bazena. V notranjosti je bilo toplo. Voda je bila modra, v vodi pa je bilo nekaj plavalcev. Posedli smo na stopnice in nekaj časa gledali, kako so pla-

vali. Plavalci so trenirali, z njimi je bil tudi učitelj. V bazenu je voda na enem koncu globoka pet metrov, na drugem pa dva metra in pol. Bazen je dolg trintrideset metrov. Pozimi vodo grejejo in tedaj je imela 23 stopinj. Radi bi bili še ostali, a morali smo stran.

Šli smo na tržnico, ki ni daleč. Tam so na debelo prodajali sadje in zelenjavo. Največ je bilo pomaranč. Neki trgovec nam jih je dal polno torbo. Potem nas je poklical šofer našega šolskega avtobusa. Prihiteli smo do avtobusa in s seboj smo imeli pomaranče, fižol in ananase. Ogledali smo si še ves trg, nato smo se odpeljali domov.

Učenci
3. r. RICMANJE

TELESNA VZGOJA V ŠOLI

V šoli večkrat telovadimo, čeprav nimamo telovadnice. Naš učitelj pravi, da je telovadba koristna, ker tako rastemo zdravi, močni in veseli. Pri vajah nas opozarja na lepo držo. Vaje imamo na hodniku. Najprej so na vrsti redovne vaje. Zapomniti si moramo držo pri poveljih: mirno! Na mestu voljno! In podobno.

Posebne težave nam delajo obrati na desno in levo. Skoraj vsi se zmotimo.

Najbolj me utrujejo vaje, kadar moramo migati s prsti. Po vajah sledijo igre: igramo z žogo, tekme v vleki vrvi in podobno. Zelo sem bil vesel, ko smo zmagali v tekmi s prenašanjem žoge. V tekmah hoče prednjačiti četrti razred. Telovadimo namreč s četrtim razredom. Učenec D. se pri igri tako razživi, da ga mora učitelj krotiti kot leva. Včasih pozabi copate in je obut v čizmah. Nekoč me je nehote tako brcnil, da sem zvezde videl.

Spomladi telovadimo na dvorišču. Takrat je lepše. Postavimo se v lep krog in si podajamo žogo. Na ozkem hodniku tega ne moremo. Ura telovadbe je zabavna in koristna.

Fabij Ražem
5. r. BAZOVICA

NESREČA V GORAH

Nekoč ponoči se mi je sanjalo, da sem se znašla na saneh. Držala sem se trdno, ker sem se bala, da padem. Sanke so letele navzdol po strmini. Vse reči so švigale mimo mene. Začelo se mi je močno vrteti v glavi. Skušala sem sani voditi, a me niso ubogale. Šle so vedno hitreje in jaz sem se vedno bolj bala. Sani so drvele že tako naglo, da nisem več nič videla okrog sebe. Nisem več vedela, kaj se z mano dogaja. Nenadoma sem pred seboj zagledala zidek, ki je štrlel iz snega. Hotela sem sani zaustaviti, ali zaobrtni v stran, a ni mi uspelo. Zidek je bil vedno bolj blizu. Strah me je bilo. Zaprla sem oči, se prijela za glavo in čakala, kaj se bo zgodilo. Močno je zaropotalo, vrglo me je v zrak in znašla sem se v snegu na drugi strani zidu. Sani so bile popolnoma razbite, mene pa je bolela noga.

Na pomoč so prihiteli ljudje. Med njimi je bil zdravnik. V rokah je držal velik nož in povedal, da mi bo nogo odrezal. Zakričala sem: »Neee!...« in zbudila sem se na tleh pri postelji.

Ker nikoli ne hodim na sneg pa o njem sanjam ponoči.

5. r. UL. RANDACCIO - GORICA
Klara Visini

ZVEZDICE

Oh zvezde, oh zvezde,
na nebu blešče!
Ko luna jim sije,
jim bije srce.
Ko sonce vstane,
pa zvezde zaspe.

Tatjana Crismancich
1. r. BAZOVICA

POIMENOVANJE NAŠE ŠOLE

Letos bodo našo šolo poimenovali po Primožu Trubarju. V soboto je bil pri nas

kipar iz Ljubljane, ki bo naredil doprsni kip. Določil je prostor, da bo kip zelo lepo videti s ceste. Doprsni kip bo stal na dvorišču. Tam bodo odstranili mrežo, zadaj pa bodo rastle lepe smreke.

Proslavo bomo imeli 26. maja. Nastopili bomo z različni pesmimi. Primož Trubar je spisal prvo slovensko knjigo in mi smo zelo ponosni, da bomo imeli po njem poimenovano šolo.

Ingrid Petaros
4. r. BAZOVICA

USPAVANKA

Spančkaj, le spančkaj, otročiček,
moj mali sanjiček,
spančkaj vsaj to noč,
da boš moj, mali zaspanček,
spavaj, le spavaj vsaj to noč.

Tanja Starc
3. r. PROSEK

BRANJE V ŠOLI

Pri branju večkrat pogrešim. V šoli ne beremo vsi prav lepo. Nekateri imajo težave.

Nekoč je nekdo potrkal na vrata naše-ga razreda. Vstopila je deklica. Vprašala je, če je kdo od nas, ki slabo bere, ker je njena učiteljica hotela, da bi tisti nekaj prebral v njihovem razredu. Učiteljica je rekla, da ni nobenega, ki slabo bere, a je poslala tri dečke, ki imajo težave. Vsi so lepo brali. Učiteljica Bianca jih je zelo pohvalila.

Sonja Trobec
3. r. PROSEK

TELOVADBA

Danes smo drugič telovadili v novi šoli. Meni telovadba ugaja. Telovadili smo eno uro. Drugič bomo prinesli žogo. Telovadnica je zelo velika in lepa. Vsako sredo bomo šli v telovadnico. Tam je zelo lepo.

Aleksej Pertot
3. r. PROSEK

ŠOLSKI SKRBNIK

Med odmorom je učiteljica izvedela, da je na šoli šolski skrbnik. Šolski skrbnik se imenuje Pericle Fidenzi. Tanja se je oglasila: »Kako bo prišel! Saj je vendar vse razmetano!«

Hitro smo vse pospravili. Ko je prišel, smo bili vsi veseli. Moral je kmalu oditi, ker je moral obiskati še druge šole.

Gospod skrbnik je starejši gospod. Ima sive lase. Je zelo prijazen.

Sonja Bucavelli
3. r. PROSEK

IGRE S SESTRICO

Imam škrlatinko in moram zato biti doma. Večkrat mi je dolgčas. Danes je sobota. Ob sobotah sestra Karin ne gre v vrtec. Kadar je doma, se rada igra trgo-

vino, kot vse deklice. Meni pa ta igra ni všeč. Kadar spišem nalogo, jo vprašam, če igra z menoj »loto«. Ona pa vsakič odgovori: »Ampak potem se moraš z menoj igrati trgovino!« Jaz ji pritrđim. Vsakičrat se pustim premagati, drugače se sestra cmeri. Ko nehava igrati »loto«, se jaz začnem igrati z lego kockami. Tedaj me začne sestra klicati, naj pridem igrat z njo trgovino, jaz pa se delam, kakor da ne slišim.

Dejan Danieli
3. r. PROSEK

MOJA MUCA

Imela sem mucu. Prinesla mi jo je nona, ko sem bila še majhna. Zelo sem jo imela rada. Klicala sem jo »Mortadela«. Kadar sem prihajala domov in pozvonila, mi je mama odpirala vrata, muca pa je takoj pritekla. Poleti, ko sem šla z družino na počitnice, so našo mucu ubili. Ko sem to zvedela, sem jokala. Vsi v družini smo bili žalostni.

Ingrid Zorn
3. r. PROSEK

V GOZDU

Nekoč sem stanovala pri Domju. Blizu naše hiše je bil majhen gozdček. Večkrat sem hodila tja na sprehod in naenkrat sem opazila, da se v travi nekaj premika. Ustrašila sem se, ker sem mislila, da je kača. Psiček pa je skočil in začel močno lajati. In veste kaj je bilo? Bil je majhen ježek in zelo prijeten. Psiček pa je lajal, ker ga je ježek z bodicami zbadel v nos. Ježka sem nesla domov, mamica pa mi je rekla, naj ga spet nesem, kjer sem ga dobila, ker ga bo ježkova mamica iskala. Takoj sem to storila, ker se mi je ježek smilil. Tudi njegova mamica bi jokala, če ga ne bi več našla.

Tega prizora v gozdu ne bom nikoli več pozabila.

Tanja Santin
4. r. KOROŠCI

TUDI PTIČKOM JE POZIMI HUDO...

Meni je zima všeč, a samo v hribih, kjer je dosti snega. Pri nas je zima dolgočasna. Letošnja zima pa ni prav nič vesela. Nekega dne so po radiu povedali žalostno novico. Neko ženo je zeblo. Da bi se segrela, je v kuhinjo prinesla drv in zanetila ogenj na tleh. Zadržala je in zgorela.

Večkrat v popoldnevih gledam skozi okno. Pritiskam noske k steklu in opazujem naravo. Kmalu priletijo ptički in se dejo na okensko polico ter prosijo hrane. Meni se smilijo, zato stečem v kuhinjo, pobrem drobtinice in jih natrosim na vrto. Čez nekaj časa so vsi ptički veseli.

Še bolj bodo veseli, ko bodo na mandeljnu zagledali prvi cvet.

Livia Corossez
4. r. KOROŠCI

V GOZDU

Lani poleti sem bil v Litiji. Moja teta ima kočjo nad Litijo, v Šentjurju. Spodaj je bil travnik. Ko sem nekoč tam sedel, sem zaslišal, da se nekaj premika, pa tudi pes je začel lajati. Za nekimi grmomi so bile srne, dva mlada srnjačka in srnjak. Stal je kot kralj in je pazil na srne. Potem je priletela kukavica in je začela na vso moč kukati. Šel sem poklicat mamico. Ker pa sem močno kričal, so se srne prestrašile in zbežale. Ko je prišla mamica, jih ni bilo več. Potem pa se je mamica jezila name, ker sem jo zmotil pri pisanju.

Silvano Viola
5. r. KOROŠCI

Kekec in Mojca se vračata domov (linorez)

Martina Armani
3. r. ROJAN

NA SPREHODU

Moji sprehodi niso navadni sprehodi, ampak potepi. Nekega dne sva se s prijateljem odpravila k Sv. Barbari. Naglo sem spisal nalogo in ko sem končal, me je že prišel iskat prijatelj Giulio. Oblekel sem se in stekel na ulico.

Ko sva prišla do gostilne »Alla tappa«, sva prečkala smetišče in šla po gozdu. Ozka stezica je peljala do gostilne pri Sv. Barbari. Ob stezici je bilo polno ruja. Že sem se odločil, da ga bom nekaj pobral in nesel mami, toda tedaj ni bilo časa. Prišla sva do državne meje, tam pa sva opazila sledi psa in vojaka. Pri Sv. Barbari pa sva srečala sošolca Klavdija. Odločili smo se, da gremo v gradišče. Tam nama je Klavdij pokazal razne stvari. Ob petih popoldne pa sva se z Giulio vrnila v Milje. Tam sva srečala učiteljico. Kupila mi je bombone. Na poti domov sem tekkel, tako da sem se spotil in moč-

no prehladil. Moral sem zato biti teden dni doma. To je bil eden izmed mojih potepov.

Evgen Sancin
4. r. KOROŠCI

KNJIGA, KI MI JE BILA NAJBOLJ VŠEČ

Meni ugajajo knjige. Prebrala sem jih že mnogo. Najbolj pa so mi ugajale te knjige: »Pisani svet«, »Pikica in Tonček«, »Ime mi je Tomaž« in »Pestrna«. Izmed teh pa mi je bila najbolj všeč »Ime mi je Tomaž«. Knjiga pripoveduje o nekem dečku, ki se je imenoval Tomaž. Tomaž je bil star trinajst let, suh in dolg. Pisatelj pripoveduje, kako je hodil z neko piransko družbo, ki je bila proti portorožanski družbi. V piranski družbi so bile tudi nekatere deklice. Imenovale so se: Polona, Milena in Andrejka. Večkrat so prirejale bitke proti Portorožanom. Poglavar piranske družbe je bil Borut. V tej družbi je bil tudi Boris, debelušen deček, kateremu je Tomaž dal ime Bajsek. Obema je bila simpatična Milena. Nekoč je Tomaž noč preupal zunaj, zato so njegovi starši sklenili, da ga pošljejo v dom. Tomaž se je tako prestrašil, da je še enkrat prenočil zunaj, tokrat v Milenini hiši, ker se je bal, da ga bodo takoj poslali domov. Njegovi starši so morali zato popustiti, ker sicer ne bi več prišel domov. In tako je bilo povesti konec.

Meni so všeč take knjige, ki pripovedujejo o naših časih in naših krajih.

Leonora Crovatini
5. r. KOROŠCI

NA SPREHODU

Vsak dan hodim na sprehod in vsakič drugam. Včasih hodim v družbi z drugimi dečki. Enkrat grem k potoku, enkrat v gradišče, v Frnej in na smetišče, vsakokrat po drugi poti. Vedno pa pridemo na smetišče. Tam iščemo kovinske dele motorjev za čolne. Kadar kaj najdemo, hodi mo na hudičeve skale, kjer se igramo. Včeraj smo šli do potoka in metali vanj kamenje. Tam blizu so skale, kjer plezamo. Včeraj neki deček ni mogel splezati čez rob, zato sva z nekimi drugimi dečki kom šla ponj in sva mu pomagala. Potem smo šli vsi skupaj domov.

Klavdij Merkandel
5. r. KOROŠCI

KNJIGA, KI MI JE UGAJALA

Rad berem knjige. Knjiga, ki mi je najbolj ugajala, je imela naslov »Puhek«. Prvo poglavje je bilo: »Kako je Puhek dobil ime«. Na koncu ulice je bila hiša, kjer so stanovali očka in mama in trije fantki. Najmlajši fantek je mamo prosil, naj mu

pusti prižgano luč, toda mama ni imela časa, da bi ga poslušala, ker je morala iti nakupovat darila za starejša bratca. Ko se je deček obrnil, je videl, da dve snežinki trkata na okno, ki se ni moglo odpreti. Snežinki sta priklicali strička Vetra, ki jima je okno odprl.

Puhek se je močno začudil. Snežinki sta fantka vprašali, kako se imenuje, Puhek pa jima je odgovoril, da ne ve kako se imenuje in da ga mama tako kliče, da si ne more zapomniti.

»Dobro, klicali te bova Puhek, ker imaš puhasto glavico«, sta dejali snežinki in ga vprašali, če hoče z njima na ples stare Zime, a Puhek je odgovoril:

»Kako naj pridem, ne znam še hoditi!« »Prav,« sta rekli Snežinki, »poklicali bova strička Vetra!« Striček Veter jih je peljal do oblaka, na katerem je stal velik grad, v katerem je bivala stara botra Zima. Ko je Puhek prišel v grad, so se vsi začudili in spraševali, kdo je to. Zvezdice so mu ponujale sladolede, toda Puhek ga ni hotel, ker je bil navajen tople kašice, ki mu jo je dajala mama. Kar naenkrat se zasliši veselo cingljanje. Bil je dedek Mraz. Srnice, zajci in lisice so hodile za njim. Vsem je dal darila in potem vprašal Puhka, če gre z njim na zemljo. Puhek bi bil rad še ostal, a poslovil se je in odšel.

Njegova mamica je kmalu prišla domov in se začela jokati, ker ga ni našla doma. Tedaj pa se je Puhek vrnil z dedkom Mrazom, ki je vsem dal darila. Bratca sta Puhka vprašala, kje je bil, a Puhek ni imel časa za odgovor, ker je bil zelo lačen.

Ostala poglavja v knjigi pa so: Palček iz votlega drevesa, Kako je prišel k hiši Sili, Sosedova Bibica, Lili v šoli in druga. Ta knjiga mi je bila najbolj všeč.

Evgen Sancin
4. r. KOROŠCI

SRNA

Ko sem nekoč šla z dedom po listje v gozdček, sem ob meji pri Lipici zagledala lepo srno. Poskočila je in stekla naprej pred nama. Ustavila se je šele daleč od naju. Bila je rjava. Hotela sem se ji približati, a srna me je slišala in ušla v gozdček.

Silvana Žagar
3. r. BAZOVICA

ČLOVEK, KI GA POZNAM...

Človek, ki mi je najbolj všeč, je moja babica. Zelo je delovna. Je perica in pere umazano perilo. Kadar ga opere, ga nese sušit. Je srednje postave in debela. Ima

rvavo-bele lase. Meni skoraj vedno pomaga. Zelo rada čita časopis na postelji. Vsak teden gre v mesto in nese oprano perilo gospem. Imela je dva otroka. Sin je umrl, ostala je samo moja mati. Babica živi pri nas in nam vsak dan kuha kosilo. Je zelo dobrega srca. Večkrat hodim z njo v mesto in mi kaj kupi. Ubogam jo in jo spoštujem. Imenuje se Ana in je stara 64 let. Babica vedno nosi ruto na glavi.

Babica se je rodila v vasi Kubed v Istri. V deževnih dneh mi večkrat pripoveduje, kako je bilo, ko je bila ona majhna deklica. Z menoj je zelo potrpežljiva in z vsemi. Zvečer, kadar hodim spat, večkrat mislim nanjo.

Babica rada hodi na izlete, ker je tako v družbi svojih prijateljc. Kadar doma gleda televizijski program, istočasno plete nogavice, ne da bi gledala pletenja in vseeno vedno točno vse splete. Babico imam zelo rad, čeprav ji kakšen krat nagajam. Na njen rojstni dan se vedno spomnim in kupim darilce.

Gianni Pecchiar
5. r. KATINARA

Človek, ki ga bom opisala, je moj ded, po imenu Rudolf, sorodniki pa ga imenujejo Nando. Nekoč smo stanovali blizu njegove hiše. Tisti časi so bili zelo lepi, ker je pogostoma prihajal k nam in mi pripovedoval svoje doživljaje. Sedaj ko smo se preselili v oddaljen kraj, pa prihaja bolj poredkoma k nam, ker ne more dosti hoditi, ker je že star. Je visoke postave in ima sive, na kratko ostržene lase. Bil je tudi v bolnici zaradi bolečin na želodcu. Hrbet ga tudi večkrat boli. Zdravnik mu je prepovedal kajenje za mesec dni. Res, en mesec ni kadil, sedaj pa je vedno s cigareto v ustih.

Ko se bližajo božični prazniki, prihaja k nam tolč orehe za štrudel. Zelo rad bere časopis, ki ga dobiva vsak dan. Tudi knjige rad bere. Prebral jih je že mnogo. Zemljepis pozna bolje kot jaz in še marsikaj zraven.

Ded je sladkosneden. Vedno ima v žepu bombon zase in zame. Živali zelo sovraži. Ko božam svojega psa, pravi: »Pusti ga, boš dobila kako bolezen!« Če pa psa ne pustim, me rahlo udari, a ne iz hudobije, temveč ker mi hoče dobro.

Večkrat hodim k dedu in babici in tam ostanem tudi čez noč. Spim sredi postelje. Ponoči ded večkrat kašlja, jaz pa vseeno dobro spim. Vsako toliko mu sestro ponagajava. Razjezi se, a ne preveč. Včasih se začne še smejati. Povedati tudi moram, da je zelo smešen.

Marsikaj bi lahko povedala o svojem dedu, cel roman. Če bi izgubila deda, ne vem, kako bi mi potekalo življenje.

Katja Kjuder
5. r. KATINARA

NARAVA

Narava je zelo lepa ob vsakem letnem času. Meni je narava všeč. Občudujem jo. Rad bi živel v lepi hišici daleč v zelenju. Užival bi veselo ptičje petje, ki razveseli zagrenjeno srce, žuborenje potoka, ki vzdrami slehernega človeka, poljsko cvetje, ki omami vsako človeško bitje. Rad bi zrl naravo ob jutranji zarji in ob zatonu sončne oble.

Žalosten sem, ko gledam današnji svet, ki ne ljubi narave. Človek, ki ne ljubi narave, ne ljubi svojega bližnjega. Tak človek je človek brez srca.

Boštjan Javornik
4. r. SV. FRANČIŠEK

NABREŽINA

Nabrežina je moja rojstna vas. Ljubim jo. Morda mi je v srce prirasla tudi zato, ker se je v njej rodil pesnik Igo Gruden. Rodil se je prav blizu moje hiše. Škoda, da ga nisem nikoli videl. Moj ded ga je osebno poznal. Pravi mi, da je bil zelo prijazen z vsemi ljudmi. Rad bi mu bil tudi jaz vsaj malo podoben. Rad bi se bil od njega naučil stavek: »Ne zase živeti, a peti za druge!«

Aleksander Ravber
4. r. SV. FRANČIŠEK

DOMJO

Domjo je kraj, kjer živijo moji sorodniki. Tam se počutim prijetno. Vsako soboto grem v Domjo, kjer so lepe trgovine. Domjo ima tudi lepo šolo, vrtec in več novih stavb. Je blizu mesta. Večkrat gledam zvečer mesto in tovarne. Vse je razsvetljeno.

Gabrijel Albertini
4. r. SV. FRANČIŠEK

MOJA SESTRA

Moja sestra se imenuje Martina. Je zelo lepa. Obiskuje prvi razred nižje srednje šole. V šoli je zelo mirna in ubogljiva. Doma pomaga materi in očetu. Tudi mene ima rada. Bila je z mano v zavodu. Sedaj živi doma. Je mala gospodinja. Kadar prihajam domov, me objame in mi pripoveduje mnogo lepih stvari. Vesel sem, da imam tako pridno sestrico. Upam, da mi bo ob njej življenje vedno bogato.

Miha Samsa
3. r. SV. FRANČIŠEK

MOJA TETA

Imam tri tete. Ena biva v Genovi, druga blizu Trevisa, tretja pa v Dolini. Imenuje se Edita. Živi z dedkom in babico.

Dela v gostilni »Pri studentu« v Dolini. Pomaga v kuhinji. Delat hodi zjutraj in popoldne. Ima me zelo rada. Kadar jo grem obiskat, mi vedno nekaj podari. Ker je v Dolini, hodim večkrat tja, zato ker jo imam tudi jaz zelo rada.

Norma Prassel
3. r. SV. FRANČIŠEK

SNEG

Pozdravil nas je prvi sneg. Lepo je zreti bele gore. Tudi v Barkovljah je snežilo. Morje je bilo sivo. Ko sneži, nas zebe. Ptički so brez hrane. Ceste so nevarne in avtomobili vozijo počasi. Stanovanja so mrzla. Ni kurjave. Dolga bo zima. Upam, da ne bo mnogo snega.

Klavdija Sossi
3. r. SV. FRANČIŠEK

KONJ

Pri uri risanja najraje rišem konje. Učiteljica je zelo vesela. Tudi njej so všeč konji. Na zidu blizu table imamo narisanega lepega belega konja. Ko bom velik in če bom imel dovolj denarja, bi si rad kupil konjička. Konjiček je zelo lepa, čista in razumna žival. Razume človeka in ga potolaži.

Nekoč sem šel v Lipico. Videl sem mnogo srečnih otrok, ki so jahali konjičke. Od daleč sem opazoval njihovo srečo. Konjiček beli, pozdravi me vsak dan, vsako jutro s svojimi svetlimi očmi!

Aleksandra Bevilacqua
3. r. SV. FRANČIŠEK

MADŽARSKA DEŽELA

Madžarska dežela je daleč od Trsta, a je vedno v mojih mislih. Živi v meni vsak trenutek, posebno v šoli. Rada bi bila ptička in bi poletela daleč tja. Tam so čudoviti kraji. Mama se je tam rodila, toda očka se je moral zaradi dela preseliti v Trst.

Vsako poletje grem s starši v deželo mojih sanj. Veselje me objame. Sedaj pa je mraz. Do poletja pa je še daleč, zelo daleč.

Danijela Lavrenčič
4. r. SV. FRANČIŠEK

NESREČA

Nekoga dne je oče v garaži delal luknjo v steno. Rekel mi je, naj grem pogledat, če je luknja na drugi strani dovolj velika. Stekel sem na drugo stran in ne da bi pomislil, vtaknil roko v luknjo. Prav tedaj je oče zamahnil s kladivom. Zabolelo me je in stekel sem k mami. Razkužila mi je rano. Pritekel je tudi očka in me hitro odpeljal v bolnišnico. Bolničarji so mi ukazali, naj ležem v posteljo. Prišla je tudi zdravnica. V roki je držala iglo za injekcijo. Raztegnila mi je prsta na roki in

me opazovala. Po injekciji sem zaspal. Ko sem se prebudil sem bil doma z zašito in prevezano roko.

Damjan Purger
4. r. RICMANJE

MAMINE SKRBI

Bila sem še majhna. Nekega dne se mi je zahotelo, da bi šla k sosedi. Tam sem se igrala. Mama me je poklicala, a jaz je nisem slišala. Poklicala sem je še enkrat in še večkrat. Ker me ni bilo, se je ustrašila in me začela iskati vsepovsod. Šla je k očetu na stari dom, tam kjer je stanoval v mladih letih. Tam me seveda ni našla. Vrnila se je vsa obupana. Končno me je le našla v sosedovi hiši. Obljubiti sem ji morala, da se ne bom nikoli več oddaljila brez njene vednosti.

Donatella Crisma
4. r. RICMANJE

TAK SEM

Zgodilo se mi je pred enim letom, v času pobiranja oljk. Neko soboto smo šli nabirat oljke. Po eni uri dela sem prosil mamo, če mi dovoli, da grem k prijatelju Igorju. Mama mi je dovolila. Ko sem prišel tja, ga nisem našel. Vrnil sem se na svoj dom, a hiša je bila zaprta, jaz pa sem hotel na vsak način priti v hišo. Nisem vedel, kako bi to storil, naenkrat pa sem se odločil. Vrgel sem kamen v steklo na oknu, ki je bil zaprto. Čez tri dni so to izvedeli doma in sem jih pošteno dobil.

Gorazd Pučnik
4. r. RICMANJE

MOJA NEPAZLJIVOST

Nekoga dne sem hotela povedati prijateljici, kako se vozimo s šolskim avtobusom. Mislila sem ji namreč povedati in pokazati, kako strese šolski avtobus. Skočila sem in nehote prevrnila omaro. Razbili so se krožniki, skodelice in kozarci. Bilo mi je zelo hudo, ker sem mami naredila veliko škodo, saj je znašala približno deset tisoč lir. Prosila sem mamico, naj mi oprostí, in ji obljubila, da se kaj takega ne bo zgodilo nikoli več.

Dorina Križman
4. r. RICMANJE

ZGODILO SE MI JE...

Zgodilo se mi je, da sem nekega dne razbila kozarec. Skrila sem ga v omaro, mami pa nisem nič povedala. Ko je mama našla črepinje v omari, me je vprašala, če sem jaz to storila. Odgovorila sem ji, da ne. Tedaj se je mama razjezila. Ni bila namreč gotova, če sem jaz razbila kozarec. Čez nekaj časa me je spet vprašala. Rekla mi je, naj ji povem resnico. Odgovorila sem: »Da!«

Tedaj, ko sem to izgovorila, sem se bala, da bo mamica name kričala. Potem mi je rekla, da če bom še kdaj razbila kozarec, me bo kaznovala.

Sidonija Berdon
4. r. RICMANJE

ZGODILO SE MI JE...

Nekega dne sem dajal ptičkom v kletki hrano. Nenadoma sem opazil, da je ptiček zbežal. Začel sem se jokati. Bal sem se namreč, da me bo brat tepel.

Malo pozneje sem zagledal ptička na drevesu. Vzel sem njegovo kletko, jo odprl in postavil na drevo. Ptiček je bil lačen, zato je sam šel v kletko, za njim pa so se zaprla vratca. Ptiček je bil tako spet doma. Kako me je takrat skrbelo, da me bo brat pretepel.

Ivan Šavron
4. r. RICMANJE

Zgodilo se mi je pred dvema letoma v času božičnih praznikov. Kot vsako soboto sem šla k pevski vaji. Vreme je bilo megleno. Mama mi je ukazala, naj po končani vaji takoj pridem domov. Šli sva z babico. Držali sva se za roko. Cesta je bila spolzka. Nenadoma sem zdrsnila, padla in s čelom udarila ob kamnite stopnice pred hišo. Začela sem jokati in babica me je takoj peljala domov. Na čelu mi je v hipu nastala velika bunka. Prestrašeni starši so takoj poklicali zdravnika. Za božične praznike sem morala ostati doma, ker je zdravnik tako ukazal. Od te-

daj dalje se mi ni več zgodilo kaj podobnega.

Tanja Kuret
4. r. RICMANJE

MOJ PTIČEK

Zgodilo se je, ko sem bil sam doma. V hiši imam ptičke. Ti so zaprti v kletki. Med čiščenjem kletke pa mi je ptiček ušel. V kuhinji sem bil čisto sam in ptiček je prestrašeno letal sem in tja, dokler ni sedel na rob lonca. Lonec je bil poln vode. Planil sem na ptička, prevrnil lonec in se ves polil. Bil sem moker do kože, a ptička sem vendarle imel v roki.

Saško Rojc
4. r. RICMANJE

NAŠ ČASOPIS »VEVERICA«

Včeraj so nam učenci iz petega razreda napravili veselo presenečenje. V razred so nam prinesli prvo številko šolskega časopisa »Veverica«. Nobeden na šoli ni vedel o tem njihovem delu. Vsi so znali lepo obdržati skrivnost, dokler ni bil časopis natiskan.

Vsi smo se našega novega časopisa zelo razveselili. Prvo številko »Veverice« so sestavili in uredili samo učenci petega razreda. V časopisu je mnogo lepih pesmic, beril in pravljic, ki so jih sami sestavili.

Zelimo si, da bi za prihodnje številke časopisa tudi mi sodelovali. Smo tudi za to, da ime časopisa »Veverica« ostane.

Učenci
3. r. ZGONIK

Za listre glave

ZLOGOVNICA

	II	IV				
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						

BRIČ - FE - JA - KAR - KON - NA - NEK - OB - OK - PE - PO - PRE - RE - RI - RU - STE - TA - TEN - TI - TRA.

Iz zgornjih zlogov sestavi sedem besed naslednjega pomena:

1. vrsta sladkorčkov, pri nas v rabi ob porokah, 2. gibčen, spreten, 3. majhen steber, 4. razišpnost, tratnje, 5. brazgotina, drevesni panj, grča v deski, 6. prostor za peko kruha, 7. severnoameriška stepla.

Po pravilni rešitvi dobiš v drugem in četrtem navpičnem stolpcu imena dveh mesecev.

Urednik odgovarja

Iz Ljubljane sem dobil pismo urednice PIONIRKEGA LISTA Marije Kovačič, ki pravi, da dobiva več pisem svojih bralcev, ki bi si radi dopisovali z bralci GALEBA na Tržaškem in Goriškem. Tako dopisovanje med sovrstniki je lahko zelo koristno in poučno, istočasno pa tudi zabavno, saj se s tem ponuja priložnost navezave prijateljskih stikov med šolarji, zna se tudi zgoditi, da pride tudi do izmenjav obiskov. Zato naj vsi tisti bralci GALEBA, ki bi si radi dopisovali s šolarji v Sloveniji, pošljejo svoj domači naslov na uredništvo GALEBA, ali pa neposredno na Uredništvo PIONIRKEGA LISTA, Nazorjeva 1, 61000 Ljubljana. V pisnu napišite: Rad bi si dopisoval z Vašimi šolarji. Moj naslov je:

Učenka 3. razreda osnovne šole v Zgoniku Pavla Živic mi je poslala pismo, v katerem se zahvaljuje za prejeto knjigo. Sedaj pa se ji jaz prisrčno zahvaljujem za lepe besede in upam, da ji je bila knjiga všeč.

Spisa »Zgonik« učenke 4. razreda osnovne šole »Dragotin Kette« v Ul. sv. Frančiška Norme Milič tokrat nisem objavil, ker je skoraj popolnoma enak spisu, ki je bil že objavljen v prejšnji številki GALEBA na strani 86. Žal je v dopisu na strani 87 ponagajal tiskarski skrat in namesto pravilnega imena Norma, je napisano ime Norena. Učenki Normi Milič se oprostam za neljubo napako, v naslednje pa jo prosim, naj mi kaj drugega napiše.

UREDNIK

PREMIKALNICA

E	G	I	D	I	J
T	A	R	Z	A	N
Č	R	N	I	N	A
F	I	A	S	K	O
J	E	K	L	E	N
P	A	L	A	Č	A

Premikaj besede vodoravno tako, da boš dobil v treh zaporednih navpičnih vrstah imena treh držav: prva in zadnja sta v Evropi, druga pa na Bližnjem vzhodu.

MAGIČNI KVADRAT

1	2	3	4	5	6
2					
3					
4					
5					
6					

Vodoravno in navpično: 1. občina, 2. starejši izraz za Turek, 3. osrednja reka v Srbiji, 4. nasprotno od čist, 5. običaj, ustaljeno obnašanje, 6. južni sadež.

REŠITVE UGANK IZ 4. ŠTEVILKE

SLIKOVNA KRIŽANKA — **Vodoravno:** 2. mi, 4. kitara, 7. kozarec, 8. koza, 9. pas, 10. kolo, 11. sol, 12. čevelj, 14. srce, 15. roka, 17. kit. **Navpično:** 1. kita, 2. miza, 3. raca, 4. kozolec, 7. kolovrat, 8. Koseski, 13. le, 16. oko.

PREMIKALNICA — Imena treh gor so: Brana, Razor, Skuta.

Rešitve ugank pošljite čimprej na Uredništvo GALEBA: Lojze Abram, Ul. G. Amendola 12 — 34134 Trst.

REŠITVE SO POSLALI: Miran Čotar, Savo Vogrič, Aleš Waltritsch, Klara Visini, 4. in 5. r. UL. RANDACCIO - GORICA. Barbka Rustja, 1. r. sr. š. »Ivan Trinko« - GORICA. Ada Močnik, Elena Maver, Erika Junc, 4. in 5. r. DONADONI. Renato Metlikovec, 5. r. MAVHINJE. Tanja Kuret, 4. r. RICMANJE. Samo Veble, 3. r. BARKOVLJE. Dunja Švab, 4. r. OPČINE. Marjo Civardi, Darko Bradassi, Marko Jagodic, 2. r. ROJAN. Damjan Glavina, Viljem Lorenzi, Massimo Viller, Tatjana Lenardon, Marko Saksida, Karlo Glavina, David Gregori, David Čok, Vasilij Pečar, Elena Del Gobbo, Tanja Gombač, 1. in 2. r. KATINARA. Alida Lorenzi, Pavla Živic, Mirjam Kocman, Darja Samar, Diego Bosticco, Katja Guštin, Tanja Gruden, Mirjam Rebula, Elena Purič, Lucijan Colja, Sabrina Ferluga, Igor Milič, Livij Milič, Marino Verša, Robert Kante, Mirko Sardo, Andrej Milič, Alenka Furlan, Boris Gruden, 3. in 5. r. ZGONIK. Ingrid Zorn, Tamara Danieli, Dejan Danieli, Aleksej Pertot, Sonja Trobec, Andreina Menegatti, Massimo Celea, Sonja Bucavelli, Martin Starc, Aleksander Gruden, David Furlan, Korado Čuk, Danijela Stocca, Erika Štoka, Marko Danieli, Ervin Košuta, Tanja Starc, 3. r. PROSEK. Nasty Purič, 4. r. BAZOVICA.

IZŽREBANI SO BILI IN DOBE NAGRADO: Massimo Celea, 3. r. PROSEK. Renato Metlikovec, 5. r. MAVHINJE. Tanja Kuret, 4. r. RICMANJE. Samo Veble, 3. r. BARKOVLJE. Marino Verša, 5. r. ZGONIK.